

Malerinden Kujahn Blask

1940'erne.
Olie på lærred.
67x57 cm.

Kujahn Blask

Et naturtalent

af kunsthistoriker Rigmor Louring

Det er fra slutningen af 1930'erne, at kunstneren Kujahn Blask for alvor ses beskæftiget med malerkunsten. Og i hendes malerier fra dette tidsrum giver hun udtryk for et sprudlende initiativ fyldt med sanselighed, hvilket bliver et af kendetegn-

ene for hendes kunst. I den første fase af hendes kunstneriske karriere når hun således i sin opfattelse af form og farve frem til et forenklet figurativt billedsprog samlet i et spændingsfyldt hele. Med kraftige, klare og livsbekræftende farver underbygger hun det fortællende i billed-motivets indhold.

Fra 1939 og frem til 1947 var hendes malerier med få års undtagelse at se på Kunst-

nernes Efterårsudstilling. Her på disse årlige censurerede udstillinger - præsenterede hun sammen med andre unge og ekspressive kunstnere sine visuelle bud på kunstens mange nye tanker og ideer. Blandt de mange kunstnere på KE var i disse år foruden Kujahn Blask bl.a. Else Alfelt, Frede Christoffersen, Svavar Gudnason, Dan Sterup Hansen, Erik Ortvad m.fl.

Fra Kujahn Blasks hånd ses malerierne domineret af mørkglødende farver over en lysere baggrund, alle udførte med en ekspressionismens voldsomme spontanitet. Det var i det omgivende miljø, at hun hentede sine forlæg til de mange billed-motiver, hvilket også fremgår af billedtitlerne såsom "Landskab", "Barn i Interiør", "Komfur", "Forår", "Tre figurer" m.fl.

I 1945 og i 1946 var Kujahn Blask at finde blandt Høstudstillingens mange spontane kunstnere, hvoraf flere senere grupperedes omkring COBRA-bevægelsen. Nøgleordene blandt Høst-gruppens medlemmer var frihed og spontanitet. Det var abstrakte malere, der ikke interesserede sig for tingenes målelige udseende men derimod for

1940'erne.
Olie på lærred.
114x83 cm.

1950'erne.
Olie på lærred.
130x100 cm.

1940'erne.
Olie på lærred.
72x60cm.

1940'erne.
Olie på lærred.
100x70 cm.

maleriets hemmelighedsfulde væsen. Man arbejdede i en tilstand af rapport fra underbevidstheden og omsatte alle dens indskydelser til handling i farver.

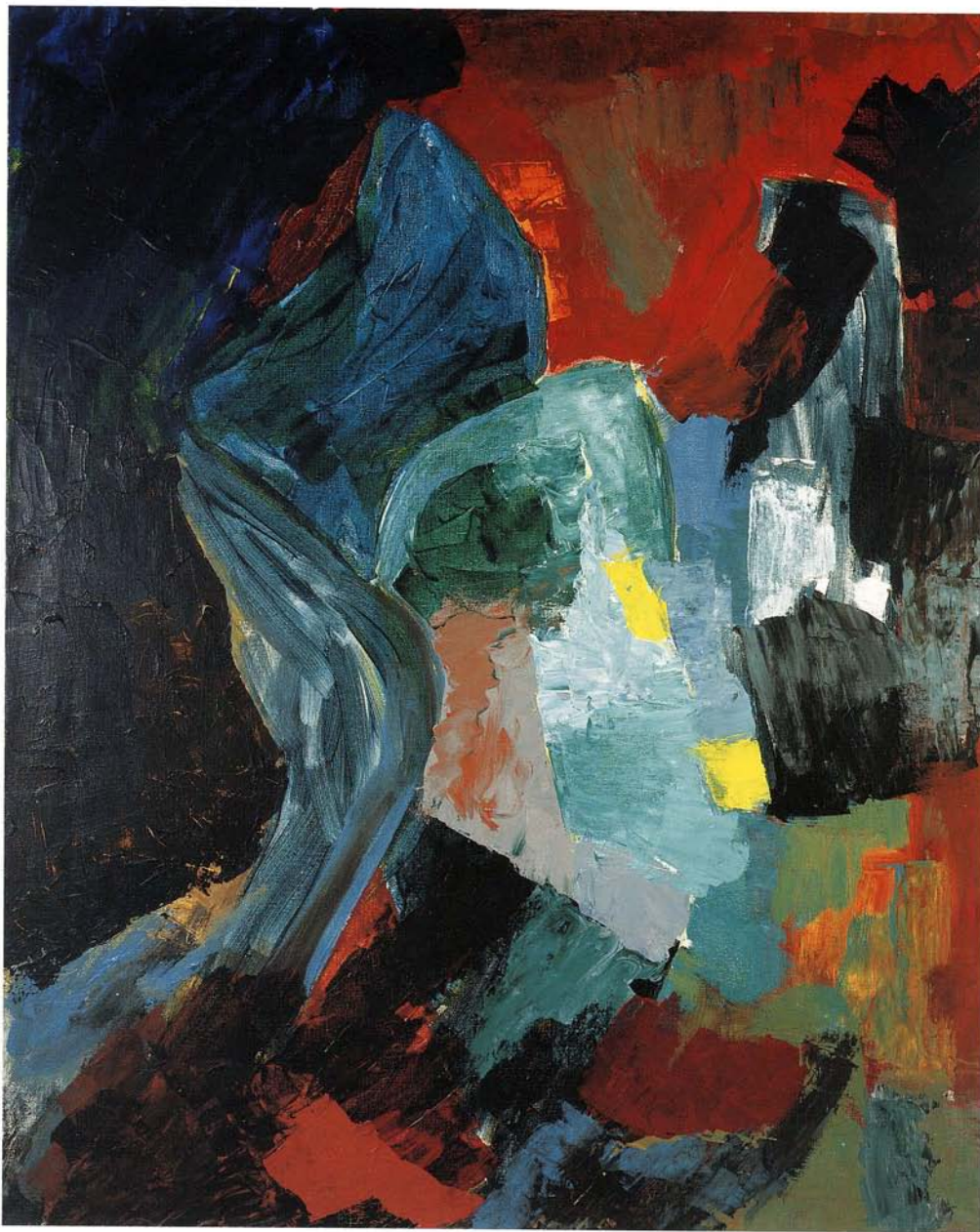
Masken, som kunne varieres i det uendelige, var et ofte benyttet motiv af disse kunstnere.

Kujahn Blasks malerier fra disse år er som udsprunget af netop samtidens tanker og følelser. Med baggrund i en kraftfuld symfoni af farve påført med hidsige penselsstrøg ses rækken af masker at dukke op i hendes værker. I et ekspressivt formsprog, som er påført med brede, kraftige penselsstrøg - næsten som aflæselige skrifttegn - fremtrylles disse dramatiske maskeagtige figurer, hvis grusomhed indholdsmæssigt understreges af den kraftfulde og mættende farveskala.

Efter krigsafslutningen i 1945 søgte flere af Høstgruppens medlemmer nye veje. Det gjaldt også Kujahn Blask, hvis evne og trang til at eksperimentere og videreudvikle sig måtte videreudforskes. Fra 1949 og frem til 1952 var hun således at finde blandt Linien II's kunstnere, med

1940'erne.
Olie på lærred.
60x100 cm.

1950'erne.
Olie på lærred.
100x81 cm.

hvem hun ligeledes udstillede i flere af gruppens udstillingsarrangementer. Her er tale om en gruppe kunstnere, der danner en modpol til de abstrakt-ekspressionistiske malere, som hun ellers hidtil havde arbejdet sammen med. I Linien II, som tog sin begyndelse i 1947, og med udgangspunkt i den konstruktive kunst fra Linien i 1930'erne videreudbyggede man tidens nye tanker og ideer. Det var ideen om en klar form, en international geometri, som blev bearbejdet af disse unge kunstnere. Det var kunstnere som Ib Geertsen, Niels Macholm, Albert Mertz, Gunnar Aagaard Andersen, Paul Gadegaard m.fl., der var med til at formulere et kunstudtryk i et konstruktivt og fuldstændig genstandsløst formsprog.

I sine malerier fra dette tidsrum ses Kujahn Blasks optagethed af at arbejde med de mange muligheder ud fra et nyt idegrundlag. I sit formsprog når hun således frem til et nonfigurativt udtryk, hvor linier, farver og former danner et eget selvstændig univers. En organisk rytme bliver fremtrædende i formsproget, hvor rækken af spidse og runde former, som er skudt ind over

1950'erne.
Olie på lærred.
130x90 cm.

1950'erne.
Olie på lærred.
130x102 cm.

1960'erne.
Olie på lærred.
130x110 cm.

1950'erne.
Olie på lærred.
130x102 cm.

hinanden og dermed skaber en form for rumlig dimension, indskrevet i et omslutende linjespil. Samtidig er farveskalaen blevet mere dæmpet. I sit penselsarbejde fastholder Kujahn Blask sin karakteristiske spontane farvepåsætning, dog ses kortere penselsstrøg at afløse de tidligere store, heftige strøg. Således opnår hun en tilnærmelse af form- og farvesproget.

Med inddragningen af det non-figurative formsprog reducerede billedernes titler til "kompositioner". Sammen med kunstnerkollegaer fra Linien II var Kujahn Blask repræsenteret på en række internationale udstillinger, bl.a. i Sverige, USA og England.

Efter Linien II var Kujahn Blask en årrække beskæftiget med at bearbejde de mange indhøstede erfaringer. Det kommer bl.a. til udtryk i en række malerier fra slutningen af 1950'erne, som fortæller om hendes arbejde med at udforske såvel det rent genstandsløse, som farvefortællende maleri, samt eksperimenterne med at sammensmelte dette med et vibrerende men gennemtrængeligt sort linjespil - der som en form for opløste skrifte tegn til dels kamuflerer de bagvedliggende lysbetonede

former. Det sorte linjespil er her med til at forhøje farvens lysintensitet.

Disse arbejder leder frem mod midten af 1960'erne, hvor hun på ny er med i rækken af udstillinger, og hvor hendes stil nu ses at være modnet. I et abstrakt billedsprog kombinerer hun de løst definerede former, udførte i et poetisk farvesprog, hvor linjespillets mørke vibrerende rytme rummer billedets livsgivende puls. Billedernes titler fortæller om en drømmeverden, et kosmisk univers, som det grundlæggende i hendes arbejde. Det er titler som "Aftendrama", "Nær og Fjern", "Sandhedens Realitet", "Fantasier over menneskelige Hændelser" m.fl.

En række malerier udført på papir viser Kujahn Blasks forsøg med et nyt materiale, der byder på overraskelser. Med kraftfulde penselsstrøg og i et dæmpet farvespil ses hun med en forbløffende sikkerhed også her at nå frem til et nyt og forfinet spændingsfyldt formudtryk.

Kujahn Blask står som en udpræget ener i sine mange værker. Og hendes arbejds-

1950'erne.
Olie på lærred.
60x44 cm.

glæde ved at beskæftige sig med maleriet er overalt til stede og kommer klart til udtryk i såvel hendes helt specielle form- som farvesprog, hvilket klart bør placere hende langt fremme på kunstens scene.

1950'erne.
Vandfarve og gouache
på papir.
31x23,5 cm.